

Gospodarske družbe

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 6/2004

str. 21

Kazalniki uspešnosti poslovanja gospodarskih družb v letu 2003 in 2002

	2002	2003
Število družb	38,051	39,837
Število zaposlenih	469,166	464,381
Neto čisti dobiček (izguba), v mio SIT	215,498	314,751
Prihodki/Odhodki	1.03	1.03
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu/skupni prihodki, v %	26.0	26.3
Dodana vrednost na zaposlenega, v tisoč SIT	5,588	6,130
Donosnost sredstev, v %	1.7	2.3
Donosnost kapitala, v %	3.6	4.8
Dolgovno-kapitalsko razmerje	1.09	1.07
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog	0.96	0.96

Vir podatkov: AJPES – Podatki iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida družb za leti 2003 in 2002, preračuni UMAR.

V letu 2003 so gospodarske družbe pri vodenju računovodskih evidenc drugo leto zapored upoštevale Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o gospodarskih družbah in spremenjene računovodske standarde iz leta 2001 (gl. EO 6/03:16), zato so podatki iz letnih poročil družb za leto 2003 primerljivi s podatki iz letnih poročil družb za leto 2002.

Podatke iz letnih poročil je za leto 2003 predložilo AJPES-u 1,786 oz. 4.7% več družb kot za leto 2002 (od tega 687 več iz dejavnosti nepremičnin, najema in poslovnih storitev, 299 več iz gradbeništva ter 215 več iz predelovalnih dejavnosti), vendar s 4,784 oz. 1.0% manjšim številom zaposlenih (v predelovalnih dejavnostih manjšim kar za 8,122, v dejavnosti nepremičnin, najema in poslovnih storitev pa za 2,612 večjim). Tudi tokrat je bilo **največ družb** iz dejavnosti trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe (32.1%), **največ zaposlenih** pa v družbah predelovalnih dejavnosti (45.0%), ki so tudi največ **prispevale k skupnemu poslovanju** družb (35.3% k skupnim prihodkom, 42.2% k celotni dodani vrednosti in 27.0% k celotni vrednosti sredstev).

Skupno poslovanje družb v letu 2003 je bilo uspešnejše kot poslovanje družb v letu 2002. **Produktivnost dela** (merjena z dodano vrednostjo na zaposlenega) je bila večja nominalno za 9.7%. Ker so se čisti dobički družb povečali (nominalno za 16.6%), čiste izgube pa zmanjšale (nominalno za 11.0%), se je povečal neto čisti dobiček (pozitivna razlika med čistimi dobički in čistimi izgubami je bila večja nominalno za 46.1%). To je povečalo **donosnost sredstev** (merjeno z neto čistim dobičkom na povprečno vrednost sredstev) z 1.7% na 2.3% in **donosnost kapitala** (merjeno z neto čistim dobičkom na povprečno vrednost kapitala) s 3.6% na 4.8%.

Ob koncu leta 2003 so imele družbe podobno strukturo sredstev in podobno strukturo obveznosti do virov sredstev kot družbe ob koncu leta 2002. V **strukturi sredstev** se je nekoliko zmanjšal delež stalnih sredstev (za 0.6 strukturne točke na 63.0%), predvsem na račun zmanjšanja deleža opredmetenih osnovnih sredstev, in nekoliko povečal delež gibljivih sredstev (za 0.7 strukturne točke na 36.6%), predvsem delež kratkoročnih finančnih naložb. V **strukturi obveznosti do virov sredstev** pa se je nekoliko povečal delež kapitala (za 0.4 strukturne točke na 46.7%) in nekoliko zmanjšal delež finančnih in poslovnih obveznosti (za 0.5 strukturne točke na 50.1%), kar je nekoliko zmanjšalo **koeficient dolgovno-kapitalskega razmerja** (z 1.09 na 1.07). Tako ob koncu leta 2003 kot ob koncu leta 2002 je bil **koeficient dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev in zalog** manjši od 1 (ob koncu obeh let je znašal 0.96), kar pomeni, da družbe s kapitalom, rezervacijami in dolgoročnimi obveznostmi skupaj niso v celoti pokrile vseh stalnih sredstev, dolgoročnih poslovnih terjatev in zalog.

Graf: Neto čisti dobiček (izguba) gospodarskih družb v obdobju 1994–2003

